

ภาคผนวก

| ภาคผนวก ก |

รายชื่อนักวิจัยหลัก

๑. นายณู	ชำนาญศิริโพธิ์	บ้านแม่ก่อน
๒. นายจ่าตีบ	ปองผาดิพร	บ้านแม่กองคา
๓. นายพะเจตา	ผู้คงประหยัด	บ้านแม่กองคา
๔. นายธวัชชัย	อมรไผ่ชนแดน	บ้านห้วยแห้ง
๕. นายพะแซลอย	กวีนิพนธ์ธนากิจ	บ้านห้วยแห้ง
๖. นายธนง	เซอะมา	บ้านชีวาเดอ
๗. นายสุลอย	ศิริรัตน์พาณิชสกุล	บ้านชีวาเดอ
๘. นายติโว	อยู่พรมแดน	บ้านชีวาเดอ
๙. นายฉัตรชัย	บุชาโชติช่วงกุล	บ้านโพซอ
๑๐. นายวิชัย	อำพรนภา	บ้านโพซอ
๑๑. นายพะไหล่จ้อ	มงคลวิธา	บ้านอุหลู่
๑๒. นายพะบือคา	ไผ่เวลาดี	บ้านอุหลู่
๑๓. นายสิริพอ	จตุพรเวียรสกุล	บ้านอุหลู่
๑๔. นายผดุง	(ไม่มีนามสกุล)	บ้านห้วยฮ่อม
๑๕. นายพะริวา	ไผ่สุชฎทัย	บ้านกองสุ่ม
๑๖. นายทีเซ	(ไม่มีนามสกุล)	บ้านแม่สามแลบ
๑๗. นายจ่อซาฮา	ปิติสกุลบุญเลิศ	บ้านปอหมื่อคี
๑๘. นายพิชัย	ประภาสแนวชัย	บ้านจ่อชีเดอ
๑๙. นายชวลิต	คงเพชรศักดิ์	บ้านสบเมย
๒๐. นายบัวลอย	ตีสมประสงค์	บ้านสบเมย
๒๑. นายไซมู	(ไม่มีนามสกุล)	บ้านแม่ตี้
๒๒. นายพาเมียว	(ไม่มีนามสกุล)	บ้านแม่ตี้
๒๓. นายประวิทย์	กมลวรรณหงส์	บ้านแม่เกาะ

| ภาคผนวก ข |

รายชื่อหมู่บ้านในป่าสาละวินที่เข้าร่วมงานวิจัย

อ.สบเมย และอ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

- **ริมแม่น้ำสาละวิน**

บ้านสบเมย ต.สบเมย อ.สบเมย ประกอบด้วย ๔ หย่อมบ้าน

บ้านแม่สามแลบ ต.แม่สามแลบ อ.สบเมย ประกอบด้วย ๒ หย่อมบ้าน

บ้านท่าตาฝั่ง ต.แม่ยวม อ.แม่สะเรียง

บ้านจอท่า ต.แม่คง อ.แม่สะเรียง ประกอบด้วย ๗ หย่อมบ้าน

บ้านแม่ดี ต.แม่คง อ.แม่สะเรียง

- **ห้วยอุหลู**

บ้านอุหลู ต.แม่คง ประกอบด้วย ๒ หย่อมบ้าน

- **ห้วยกองส้ม**

บ้านกองส้ม ต.แม่คง ประกอบด้วย ๒ หย่อมบ้าน

- **ห้วยแม่แต๊ะหลวง**

บ้านจอซีเตอ ต.แม่คง อ.แม่สะเรียง ประกอบด้วย ๔ หย่อมบ้าน

- **ห้วยแม่แงะ**

บ้านโพซอ ต.เส้าหิน อ.แม่สะเรียง ประกอบด้วย ๒ หย่อมบ้าน

บ้านเส้าหิน ต.เส้าหิน อ.แม่สะเรียง ประกอบด้วย ๕ หย่อมบ้าน

- **ห้วยแม่สะเก็บ**
บ้านห้วยแห้ง ต.แม่คง อ.แม่สะเรียง
บ้านห้วยหมู ต.แม่คง อ.แม่สะเรียง
- **ห้วยแม่กำนอน**
บ้านแม่กำนอน ต. แม่คง อ. แม่สะเรียง ประกอบด้วย ๕ หย่อมบ้าน
- **ห้วยซ่อม**
บ้านห้วยซ่อม ต.แม่คง อ.แม่สะเรียง ประกอบด้วย ๒ หย่อมบ้าน
- **ขุนห้วยแม่ตีบ**
บ้านแม่เกาะ ประกอบด้วย ๓ หย่อมบ้าน
- **ห้วยไผ่**
บ้านห้วยไผ่ ต.แม่ยม อ. แม่สะเรียง ประกอบด้วย ๒ หย่อมบ้าน
- **ห้วยแม่ปัว**
บ้านซิวาเดอ ต.แม่สามแลบ อ.สบเมย ประกอบด้วย ๒ หย่อมบ้าน
- **ห้วยแม่กองคา**
บ้านแม่กองคา ต.แม่ยม อ.แม่สะเรียง ประกอบด้วย ๔ หย่อมบ้าน

| ภาคผนวก ค |

รายชื่อปลาที่จับได้ในแม่น้ำสาละวินและลำน้ำสาขาในประเทศไทย ๗๐ ชนิด

หะเตาะ	หะหว่าไซหละ
โคปุ้หะจุชู	หะเยล่อ
ทามาเค	หะเยล่อซ่า, หะแลซ่า
หะกะลากลา, หะกะลาทู	หะเยแหมะกะลา, เคลอะเค้ใจี้
หะกะกอเกาะ	หะโยโน่
หะกะกะมัว	หะชะฮุ่ย
หะกะกวี่อ	หะชะจ่ากอ
หะยะเขตอหละ, หะกะกอแด	หะยะบือ
หะยะคู้ย, หะยะแพชู	หะยะปอกกิ
หะยะเค	หะยะปาซี
หะยะหนือทอโคะ, หะยะหนือ, หะยะกลอ	หะยะถี้, หะยะมาเต
หะยะซอพาแหม่ม	หะยะถี้
หะยะตะคอก	หะยะถี้โคห่อ, หะยะกลอแถล
หะยะทอ	หะยะโส่ สาละวิน
หะยะปลาตา	หะยะหมือ
หะยะปวอโหม่ม	หะยะหลิ
หะยะปอบ	หะยะหวอโหม่ม
หะยะปะตาหลิม, หะยะปะเตเล	หะยะหนือทอโคะ
หะยะเพอบ, หะยะแพบ	หะยะหมือ
หะยะโม	หะยะโ
หะยะโล	หะยะเถ
หะยะโส่, ตาแหมะ	หะยะทู (ปลาบุญ)

หะตะโค

หะบือสะอู

หะแคะ

โคปุหลุระวา

หะกลาฐู (ปลาตุกนา)

หะเคลอหล่า, หะปล่าแป (ปลาตอง)

หะโละ (ปลาเข้ม)

หะที (ปลาทูหนา, ปลาสะแงะ)

หะคีคี, หะเตอเดอ

หะมาแต่, หะเบอบิไซ้

หะไซโกหละ

หะกอดิ

หะเจ

หะโกซ้อ

หะหลู่ (ปลาช่อน)

หะแปะวา

หะเป

คลีจาโพแคะ (ตะพานน้ำ เล็ก)

คลีจาพะโต๊ะ (ตะพานน้ำใหญ่)

หะเจะ

หะกือ

หะลาเคลอ

หะโกซ้อ

หะมาแต่

หะปลาบื้อ

หะเฮ้ (ปลากัด)

| ภาคผนวก ง |

รายชื่อพันธุ์ข้าวพื้นบ้านและพืชในไร่

พันธุ์ข้าวไร่พื้นบ้านสาละวิน ๕๐ ชนิด

บื้อ ข้าวเจ้า ๓๐ ชนิด

บื้อหม้อปกา

บื้อหม้อ

บื้อหม้อกวอ

บื้อหม้อว่า

บื้อหม้อหล่อฮือ

บื้อหม้อซู้คี่

บื้อหม้อกอกว่า หรือ บื้อหม้อกกว่า

บื้อหม้อกิ

บื้อก้อไซ หรือ บื้อหม้อก้อไซ

บื้อกวา

บื้อบ้อ

บื้อบ้อไซ

บื้อบ้อพลี

บื้อซู้กี้ หรือ บื้อผ้อกิ

บื้อผ้อว่า

บื้อผ้อกวอ

บื้อผ้อบอ หรือ บื้อผ้อเขาชะ

ค้อโว

บื้อท้อ

บื้อท้อละ

บื้อกว่ากวอ

บื้อหล่าโฮชะ

บื้อท้อเหม

บื้อคออชะ

ค้อชะว่า

ค้อชะว่าพะโคะ

บื้อเซ็ด่า

บื้อโปะโหละ หรือ บื้อปุหลุ

บื้อพะโคะ

บื้อชะ

ปี่ ข้าวเหนียว ๒๐ ชนิด

ปี่บ้อ	ปี่ชู่เหมะ
ปี่ชู่	ปี่ค้อคา
ปี่ก้อว	ปี่ค้อแซะ
ปี่พ้อค้อ	ปี่จก้อพอ
ปี่ว้า	ปี่ค้อชี่
ปี่กะซ้อแม่	ปี่ห้อยแม่
ปี่เดี่ยว	ปี่ท้อห่อ
ปี่ใจหวะ	ปี่บ้อโพ
ปี่ปะเกะ	ปี่ยว
ปี่ไซ้	ปี่ล้อย้อย

พันธุ์ข้าวนาพื้นบ้านสาละวิน ๑๘ ชนิด

บ้อ ข้าวจำว ๑๓ ชนิด

บ้อกะชอว	หล่าป่าชอ หรือ บ้อป่าชอ
บ้อบ้อ	ข้าวป่าทา
บ้อบ้อจิ	บ้อว้าพะโตะ
บ้อฉี่โฉะ	บ้อปะหน้าเอ
บ้อฉี่ปี หรือ บ้อฉี่ช่อ	บ้อหวะ
บ้อฉื่อ หรือ บ้อฉื่อช่อ	บ้อบ้อโพ
ข้าวสาถิ	

บิ๊ซั๊วเหนียว ๕ ชนิด

บิ๊ซั๊วหว่า หรือ บิ๊ซั๊ว

บิ๊ซั๊วผือ

บิ๊ซั๊วบอ

บิ๊ซั๊ว

บิ๊ซั๊วามู

พันธุ์ข้าวเหนียวที่ปลูกได้ทั้งนาและไร่ ๒ ชนิด

บิ๊ซั๊วเยื่อแม แปลงว่าข้าวเขี้ยวหนู ส่วนใหญ่นิยมปลูกในไร่ ปลูกในนาก็ได้แต่พวงจะเล็กกว่า

บิ๊ซั๊วโละเบอะ

พรรณพืชที่ปลูกในไร่ ๑๓๘ ชนิด

คี่- แดง

คี่ควา

คี่แปะ

คี่หมี่

คี่หมี่วา

คี่หมี่ชูแด

คี่หมี่บอ

คี่หมี่โถ่ซ้อ/โถ่ฉิ

คี่หมี่สำฮอ

คี่หมี่ตะฮือ

คี่หมี่ปรี

คี่โถ่โกติ

คี่หมี่แก้ว

คี่หมี่วาถู/เถอ

คี่หมี่ (ผลา/พลา) แม

คี่ควาธา

คี่หมี่มลา

หน่วย- มั่น

หน่วยเต๋	หน่วยแตะ
หน่วยซู้	หน่วยจื้อเน้อ
หน่วยโตะ/โตะว่า	หน่วยจอปาว้า
หน่วยบะเก้	หน่วยจอปากวอ
หน่วยหก็๋	หน่วยสะเอ้
หน่วยก้อ	หน่วยสะคอ
หน่วยโพ้เหวอะ	หน่วยฮี้
หน่วยสคู้	หน่วยวาโกโหละ

ชื่อ- เผือก

ชื่อซู้	คือวาตี/คือว่าตี
ชื่อท้อ	ชื่อกอลา
ชื่อว่า	ชื่อทอ

สะกอ- มะเขือ

สะกอจะโก๊ะ	สะกอซู้
สะกอบะถั	สะกอจะโก
สะกอนิ	สะกอเอแม
สะกอข่า	สะกอคา
สะกอกแก้ว	สะกอข่าโพ้พลี่/บรี/โทพ้าเน้

มะไถ่สะ/ห่มะท้อสะ- ถั่ว

มะไถ่แบ่บ่ลือ

มะไถ่ค้อแซะ

มะไถ่กาว

ห่มะท้อถั่ว

มะไถ่ไซ้

ห่มะท้อบิโย

มะไถ่ซู้

ห่มะท้อหน่อกี

บื้อเค้สะ- ซ้าวโพด

บื้อเค้ว่า

บื้อเค้จ่อ

บื้อเค้ซู้

บื้อเค้ซ่มู

บื้อเค้บ้อ

บื้อเค้จ้อหว่า

บื้อเค้ก้อโพ

บื้อเค้แซโต

บื้อเค้โพ

บื้อเค้แซ

บื้อเค้ลือเนื้อเกร้อ/บื้อเค้พะโคะ

/บื้อเค้ค้อหนี/ลือเนื้อเกรอะคี้

หญ่- พัก

หญ่เค้สะ

หญ่สะ

หญ่เค้บ้อเฮอ

หญ่บ้อโพ

หญ่เค้ว่า

หญ่ถั่ว

หญ่เค้กี้

หญ่คี้

หญ่เค้ค้อลือ/ค้อลือ

หญ่ซ้าสะ

หญ่เค้ถั่ว

หญ่กะซ้อแม่

โประ- ถ่าน

โประบี่เบ

เผาะบื้อโผ

โประบื้อ

เผาะทอหน้า

เพาะแอ

โกหระ

เพาะขอพา

ยะสู- ยาสูบ

ยาสู้เจเดเกาะ

ยาสูขอพาหะมะ

ยาสู้ออบิ

มู้ยักงี๊ต๊ะ/หมื่อต๊ะ- พริก

หมื่อต๊ะพะไ่

หมื่อต๊ะโพวี

หมื่อต๊ะเบอะ

หมื่อต๊ะตาไฮ้แม

หมื่อต๊ะโจหว่านอ

หมื่อต๊ะวา

หมื่อต๊ะต๊ะกอ

พริกหยวก

พอ/พ้อ- ดอกไม้

พ้อกวอ

พ้อบ้อ

พ้อกัแม่

ดอกดาวเรือง

พ้อทุ้

พ้อเซปะค้อ

พ้อเส่เตเร็ว

พ้อก๊กอ

พ้อก๊ว

เคาะตีลา

พ้อทุโพ

พ้อทุโพน้ำเต้

พ้อมิยอหม่ม

พ้อก๊ก

พ้อหน้าหริ

พ้อก้อโฮลือบ้อ

พ้อก้อโฮลือบ้อกวด

พ้อต่าเกอหมา

คอกหางแมว

ปลุกเพื่อใช้เรียกขวัญข้าว

คอกทานตะวัน

คอกหงอนไก่สีเหลือง

คอกหงอนไก่สีแดง

ใช้ชักผ้า

พืชอื่นๆ

ชีพอเค้

ฝ่อวอ

เซบาโต/เซบะค้อ

ห่อพุย

พ้อเค้/แค้

ห่อเค้อโต๊ะ

หื้อโป๊ะ

บ้อบะสะ

เค้อ

สะเอ้

เค้เหร์ล่า

ผักหอม ใช้ตำน้ำพริก

ผักกาด

ผักเผ็ด

ผักชี

ถั่วแปบ

หัวบุก

ชิง

บวบ

กึ่กึ่เบ่/เบ่กะที่
กึ่กึ่
เบ่สะบเก้
เบ่
ซึ่ย
คำสะ
ตะโก้สะ
เตเว้สะ
เบอะ
แบ้
ริ่ค้ำสะ
โบ้บ่าปะกะวิ
หนี่ใช้วิ่าไซ้
หนี่ใช้วิ่าลสิ

เหมือนอ้อยเล็ก ๆ
อ้อย
ข้าวฟ่าง
ถ้าต้นคล้ายอ้อย มีเมล็ดดำเหมือนลูกเต๋อย
คล้ายข้าวเหนียวเล็ก ๆ เมล็ดเล็กเหมือนงา
น้ำเต้า
บบบบบที่ใช้ชดผิวได้ ไม่กินลูก
บบบที่ใช้กินลูก
ลูกเต๋อย
ฝ้าย
มะระขม
ถั่วพู
งา ชนิดนี้ออกก่อน
งา ชนิดนี้ออกทีหลัง

| ภาคผนวก จ |

รายชื่อพืชอาหารและสมุนไพรจากป่าสาละวิน

พืชอาหารจำนวน ๓๙ ชนิด

แบ่งตามลักษณะของพืชได้ ๕ ประเภทดังนี้

๑. ไม้ยืนต้น ๕ ชนิด คือ เกลตง สะหนะ สะหนะ สะหนะ สะหนะ สะหนะ สะหนะ สะหนะ สะหนะ สะหนะ
๒. ไม้กอ ๑๓ ชนิด คือ แกะแยง โป้ระราเมะ ขอบพาอะโตะ ช่วยโอบ ปูพอโพะตาลี เหาะทีละโตะ สะเตาะเตโตะ กิกุโตะ ตาชะโตะ เบื่อคำบู้โตะ เกอแมลโตะ โป้กอสสะ
๓. ไม้พุ่ม ๔ ชนิด คือ เตะบือโตะ จอโตะโป้ประโปด สะกอกเถละ หรือ สะกอบะกอลา
๔. ไม้เครือหรือไม้เลื้อย ๖ ชนิด คือ ตาซอคะ คอคะนู้ยคอก กอเกาะมื่อ พู้ยซุยโตะ โกวโปโตะ สะกุกู้
๕. ไม้เตี้ย ๑๑ ชนิด คือ กือจ่า กือหว่าไซ่ กือเคพอ กือละทะอะ กือพะโตะ บอโตะโกะ กือถุยโมหะ กือเบลอะ กือเนอุม กือเยหะ กือโทะคะ

พืชสมุนไพรจำนวน ๗๓ ชนิด

แบ่งตามลักษณะของพืชได้ ๔ ประเภทดังนี้

๑. ไม้ยืนต้น ๒๙ ชนิด คือ ตะลิโถ้เบะยะ หรือ กะหว่ากอก ตะลิโถ้พะเน ตะลิเบอซู้ย ตะลิกะซอวา ตะลิถุยเจ้ ตะลิเมจี่สะ ตะลิเนปะจอ ตะลิสะกาวา ตะลิโยโมนูที ตะลิกามาแบะ ตะลิถี่ ตะลิโนเบะ ตะลิเปอะเยอะ ตะลิย่าเกอะ ตะลิชะโพหรือสะฮอมี่ ตะเข้ชะนะ ตะลิปะโฮย่ง ตะลิคละโพ ตะลิหย่าเกอะโพ ตะลิชะปะอะมู ตะลิโตะถุติ ตะลิสะกะหวะ ตะลิเบละแมะ ตะลิเคอะแควะ ตะลิเบอชี่ ตะลิโทะยัวาไซะ ตะลิที่หญ่โพะ ตะลิตะหริถี่

๒. ไม้กอ ๑๓ ชนิด คือ ตะลิกะปอแมะ ตะลิเหนาะพิแมะ ตะลิกอโพ ตะลิเหนาะนาฮี ตะลิตลิต ตะลิเบ้อะ ตะลิเถาะไค้ะ ตะลิโปะเถแกละ ตะลิหออวเซษฐ ตะลิปะหน้าเอะ หวิกิ ตะลิหะเออะษฐ

๓. ไม้พุ่ม ๑๕ ชนิด คือ ตะลียะแกะ ตะลิวอปั้ว ตะลิตอกถอวระ ตะลิหน่อขีโพกั๊ยะ ตะลิตะพอ ตะลิเหนาะเคลี ตะลิกำจ้อ ตะลิซอถีโคะกะ เกทโกะ ตะลิตั้ะแบละ ตะลิเหนาะซอไค้ะกะ ตะลิเซอะซอ ตะลิเหนาะจินีโกะ ตะลิเหนาะโจบี ตะลีย้อจ้อ

๔. ไม้เครือหรือไม้เลื้อย ๑๗ ชนิด คือ ตะลิหน่อโปะ ตะลิทซอกถ่อกอ ตะลิตอถูหมื่น ตะลิโคะ ตะลิถ่อบอโพอะจุ ตะลิพิกะเออะ ตะลิปะนำหม้อถู จอถอติเคอ์รกอ ตะลิเบอะตะลิตั้ะพะวะวา โทกกะและเจ ตะลิซอเคาะเมฮี ตะลิกะมอโคะ ตะลิไม้โคะกี ตะลิตอโมะโจะ หรือ พิจ้อยะ

พืชที่เป็นทั้งอาหารและสมุนไพรจำนวน ๒๓ ชนิด

แบ่งตามลักษณะของพืช ๔ ประเภทดังนี้

๑. ไม้ยืนต้น ๘ ชนิด คือ ตะลิตะเพ ตะลิกัมมา ตะลิเต้เจหนะ ตะลิตะเออะหนะ เหาะระ โคะกะสะ แมะแซะและ ตะลิกถะอึ ตะลิตะเพวะ

๒. ไม้กอจำนวน ๕ ชนิด คือ ห้อเออะที่ไค้ะ ตะลิวอเอะบือ ตะลียะปาตา ซ้อทโบไค้ะ เฮาะโคะโปด

๓. ไม้พุ่ม ๑ ชนิด คือ ตะลิหะวอเสษฐ

๔. ไม้เครือหรือไม้เลื้อย ๙ ชนิด คือ ปะนาเคาะแม็กไค้ะ กิกุโพไค้ะ ตะลิโก้มองป่าวสกุคคีค้ะ ตะลิโก้มองปะละกุคคีโคะ ตะลิเคอ ตะลิปลอเนอะอึ ตะลียะโมะรา พุกุโคะ

